

దాదా తాతలు - హామీలు

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

మనమంటే మనలాళ్ళ మెపోయినాం; అనుభవం వచ్చేసింది; నేత్ర—ఉత్తుతే చూసుకోతూలో మన కా నందమూ నమ్మకమూ పోయింది. కాని కుర్రాళ్ళ కంఠ నిబ్బరం ఉండమంటే ఉంటుందా? పొంగి చల్లారిన పాలల్లే పచ్చిపా లెందునుంటే!

శ్రీనివాసరావు మా రిటైరు డిస్టి కలెక్టరుగారి మేడ మీది గదిలో ఉండేవాడు. అస లామేడ కలెక్టరుగారిది కాదు కాని ఇంటాయన శతకోటి లింగాల్లో ఓ బోడి లింగం కావటంచేత కలెక్టరుగారి మేడ అనటం వాడుక. అదెక్కవ మేడ కాదు, చూశారో లేదో. “మన కథా కాలంనాటికి” రండు మూడేళ్ళ కిందటకూడా డాబా గానే ఉండేది. తదుపరి డాబా పడమటివైపున ఒక చిన్న గది నిర్మించబడ్డది. తూర్పు ముప్పాతికా డాబా గానే ఉంటున్నది. కింద నివసించేవారితో ప్రమేయం లేకుండా మెట్లు పక్కనించే పైకి పోతే. ఈభవంతికి ఇంటి నానుకుని దక్షిణాన ఒకరోడ్డు పడమట ఒకగల్లి ఆంటే శ్రీనివాసరావు తన గదిలోనించి దక్షిణపు కిటికీలగుండా రోడ్డుమీదికి, పడమటి కిటికీనుండా గల్లిలోకి, ఉత్తరపు కిటికీలగుండా కలెక్టరుగారి దొడ్డిలోకి చూడవచ్చును. ఆ మర్నాడు స్నేహితుల కౌతిభ్యం ఇచ్చి సంగీతాలు పాడించినప్పుడూ, ఈజిల్ ముందు కూర్చుని పాలెట్ మీద సున్నితమైన రంగులు సృష్టించినప్పుడూ, పైచెప్ప బడ కిటికీలలో ఉత్తరపు వాటిముందు కూర్చుని కలెక్టరు గారి దొడ్డికి చూస్తూ నిట్టూర్చేవాడు.

కలెక్టరుగారి మూడో భార్య ద్రావది. ఈడులో ఉన్న పిల్ల, చక్క—ంది, లోలకులుకూడా పెట్టుకునేది! ఆ లోలకు

లేకపోతే శ్రీనివాసరావు తపన కాస్త తగ్గదేమా! ఆ పిల్ల అతనిమనస్సులో ఒక రావణాసురుడి కావ్వం రగిల్చింది. అది చల్లారే ఉపాయం కనిపించలేదు.

శ్రీనివాసరావు బాధ సులభంగా ఊహించుకోవచ్చును. ఆసలే ఆరినూ, కుర్రవాడూ, అంతవరకూ హృదయం ఎవ రికి కోల్పోయినవాడు కాదూ, చిన్నపిల్ల, అందగ త్తే

ముసలి మొగుడితో కాపరం! ఇంతకంటే శ్రీనివాస రావును దహించేటందు కేం కావాలి!

ద్రాపది రోజుకు వందసారు దొడ్లో కెంచుకు రాను! అతను చూసినంతమాత్రాన తన అరిగిపోయే దేముంది! అత నంతకన్న ఎక్కువ కోరలేదే!

ఆసలే దృఢకాయుడు, ఈ జ్యాలలోపల ప్రవేశించి నప్పటినించీ మామూలుకు నాలుగింతలు ఎక్స్‌ట్రా సైజు చెయ్యటం మొదలు పెట్టాడు. అటా కొంత సుఖంగా ఉండేది. ద్రాపది జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడల్లా అతని కండరాలు తాను పాములలే ఉబ్బుకొచ్చేవి. అడ్డం వచ్చినవాళ్లను కాలితో నేల రాచి ద్రాపదిని ఎత్తుకు పోదా మన్నంత ఉండేకం వచ్చేది.

కొంతకాలనించీ శ్రీనివాసరావుకు బొమ్మలు రాయటంలో కూడా శ్రద్ధ తగ్గింది. ఒకసారి పెనసలు తీసుకుని స్కెచ్ ఒకటి గీడామని ప్రయత్నం చేసేటప్పటికి ద్రాపది సాక్షాత్కరించింది.

ఒక పండు వెన్నెలనాడు నందూరి సుబ్బారావుకు ప్రాణస్నేహితు డొకతను శ్రీనివాసరావు గది కొచ్చాడు. ఆ డాబామీద వాళ్ళూ వీళ్ళూ అంతా కూర్చున్నారు. ఆ కొత్తను శ్రావ్యమైన శారీరంలో “యెంకి వంటి పిల్ల” అనే పదం పాడాడు. “నా సొమ్ము నాగుండె నమిలి మింగిన పిల్ల!” అని అతను పాడేటప్పటికి చంద్రుడి వంక చూసున్న శ్రీనివాసరావు కళ్లలోకి కడిశెడు నీళ్లు దిగినై. అత డక్కణ్ణించి జారుకుని గదిలో మంచమీద బోర్లా పడుకున్నాడు.

“నా సొమ్ము—నాగుండె నమిలి మింగిన పిల్ల!” అటా మాటల్ని భావాల్లో పెట్టడం మర్కాగం కాదూ! తన ప్రాణప్రదమైన రహస్యం—అందరి చెవులకోసమూ విని యోగింప బడుతున్నది!

ఒక రోజు సాయంకాలం అతను మామూలు ప్రకారం షికారకు పోలేడు. ఆ ఉత్తరపువ్వు కిటికీముందు కూర్చుని అదే చూడటం. అతని అలోచన లెక్కడికో షికారు వెళ్లినై. సూర్యాస్తమానమయింది. అతని గదిలో చీకటి పడ్డదికూడాను. కాకులు గోలచేస్తూ చెట్లమీద వచ్చి వాలుతున్నై.

శ్రీనివాసరావు చావ గొట్టినటు ఉలిక్కి పడాడు. ద్రాపది దొడ్లోకి వచ్చింది. కిటికీ కమ్ములమీద శ్రీనివాస రావు చేతివట్టు బిగిసింది. అతని జీవాలు కళ్లలో ప్రవేశించి కూర్చున్నై.

ద్రాపది ఒక తువాలా మలై పందిలిమీద వేసింది. సబ్బుపెట్టె నూతి బొడుమీద పెట్టి ఒక కాగులోకి నీళ్లు తోడుకుంది. తరువాత ఆకాగు స్నానంచేసే రాతి పక్కగా ఈడ్చి ఇవతలికొచ్చి మెల్లిగా కట్టుకున్న చీర విప్పి దాన్ని కూడా మలై పందిమీద వేసి ఒంటిమీద నీళ్లు పోసుకోవటం మొదలు పెట్టింది.

ద్రాపది ఒంటిమీది బట్టతో పాటు శ్రీనివాసరావులో నింది నాగరికతా జారిపోయింది. అప్పు డెవరన్నా అతన్ని చూస్తే దడుచుకుని ఉంటారు. అకలిగా ఉన్న సింహం ఎరమీద దూకబోతుంటే ఎట్లా ఉంటుందో ఇత నట్లా ఉన్నాడు. అతని కళ్లు జ్యోతులలే ప్రకాశిస్తున్నై. అతనిదీ ఒక విధమైన ఆకలే! నగ్నస్త్రీ కనిపించగానే అవతలికి పోవలసిన బాధ్యత, నాగరికత తనమీద వేసిందని అతనికి తటలేదు. అతనికి సంబంధించినంతవరకూ అది 1932-వ సంవత్సరం కాదు, అతను కళాభ్యాసి కాడు, ఇది హిందూదేశం కాదు. అతను ఆకలిమీద నున్న మగ వాడూ, అతని కళ్లంతా ఆక్రమించుకుని ఉన్న ఆకారం అతని ఆహారమూ! కిటికీలకు చువ్వులులేకుండా ఉంటే...

ద్రాపది తల ఎత్తి చూసింది! అశ్చర్యం ఏమీ లేదు. అతని చూపు ఎర్రగా కాలిన ఇనుమలే ఆ మెకు తగిలి ఉండాలి!

అతన్ని చూడగానే ఆమె ముహం అనమానంతో, పాపం, వికారంగా మారింది. ఆ మార్పు శ్రీనివాసరావు మీద భయంకరంగా పని చేసింది—వేడి ఇనుముమీద

చన్నీళ్లు పడినై. ఒక్క ఊణంలో పోయిన వాగరికత యావస్తూ మణుగుబరువున మీద పడది. అతను చూస్తుండగానే ద్రాపది స్నానం పూర్తి చేయ్యకుండానే చీర చుట్టుకుని తల వంచుకుని లోపలికి వెళ్లి పోయింది.

శ్రీనివాసరావు పక్కమీద బోర్లపడి ఏడవటం మొదలు పెట్టాడు. తన కెందు కీబాధ? సాప ఫలితం! అమె తన్ను చూడకపోతే తాను చేసిన పని సాపమూ అయ్యేది కాదు, దానికి ఫలితమూ ఉండేది కాదు. అదివరకు మాదిరిగా ఇప్పుడు ద్రాపది తన మనసులో పవిత్రసానం ఆక్రమించుకోలేదు. ద్రాపది అపవిత్ర అయిందా? క్షాయ. తన మనసులో పవిత్రసానమంటూ లేకుండా పోయింది. ఎవరూ చూడకుండా చేసేపనికి చూసేటట్టు చేసేదానికి తేడా లేదంటారే, మాధులు! తనాపని చేసేటప్పుడు తన మనస్సు నిర్లంఘనగానే ఉంది. ద్రాపది చూడగానే...

దాదాపు రెండుగంటలనే పట్టా ఉన్నాడు. ఆ తరువాత శరీరం విడిచించుకుని లేచి కలం కాగితం తీసుకుని రాయటం మొదలు పెట్టాడు.

“అమ్మా! నేనేం చేస్తున్నానో నాకు తెలియదు. చేతయితే ఈసారికి నన్ను ఊమించు. ఇక ఇటువంటి పని బరగదు!”

ద్రాపదిని అమ్మా, అని సంబోధించటం అతని క సాధ్యం కాలేదు. అంతకన్న ఇంకోచుట్టరికం లేదిప్పుడు. ఒక నాడు అతను వీధిన నడుస్తుండగా ఒక స్త్రీని రాముకు పోవటం జరిగింది. అతను కంగారు పడి వెనక్కు తిరిగి చూశాడు. ఆ మహిళా వెనక్కు తిరిగిచూసి, నవ్వి, సాగి పోయింది.

ద్రాపది అమ్మవరనే. వెంటనే అతను మెట్లుదిగి నందు లోకి వెళ్లి కిటికీగుండా ఆ కాగితం ముక్క కలెక్టరు గారి పడక గదిలో పడేశాడు.

రాత్రి పదిగంట లప్పుడు అతని గదిమందు చప్పు డయింది. ఎవరో తలుపు తట్టారు. ఒక లాంతరూ ఇద్దరు మగవాళ్ళూ. అందులో ఒకడు కలెక్టరుగారే, రెండోవాడవరో తెలియలేదు. అప్పుడప్పుడు వాళ్ళింటికి వస్తుండే వాడు; ఏం చుట్టమే?

శ్రీనివాసరావు కంతా అర్థమయింది. చేసేది లేక కా గలదాని కెదురు చూస్తూ నిలబడ్డాడు. నువ్వు చెప్పమంటే నువ్వు చెప్పమన్నట్టు ఇద్దరూ ఒకరి మొహం ఒకరు

చూసుకున్నారు. శ్రీనివాసంపులో భయలేశ మేదైనా ఉంటే పోయి నవ్వు వచ్చింది.

చివరకు రెండో అతనే ముందుకొచ్చి మాట్లాడటం మొదలు పెట్టాడు.

“ఇదుగో—సిపేరేమిటో—నువ్వెందు కివాళ్ల—ఈ యన భార్య—గారు—స్నానం చేస్తుండగా!”

“ఈ సారి ఇటువంటి?”—అని కలెక్టరుగా రడ్డం వచ్చాడు.

“ఈ సారిదాకా పోతున్నారా? వెధవను, ఇప్పుడే—”

“మాటలు సరిగా రానివ్వండి!” అన్నాడు శ్రీని వాసరావు.

“ఛీ! పేలావా?” అని ఆ రెండోవాడు శ్రీనివాస రావుమీద చెయ్యి వేశాడు. శ్రీనివాసరావు ఫుడేల్ మని అతని దవడమీద పేల్చాడు. ఒక్కఊణం ఇద్దరూ నిరాంతపోయి నిలుచున్నారు. ఆ తరువాత ఏకగ్రీవంగా ఇద్దరూ వీపు తిప్పి పరిగెత్తటం మొదలు పెట్టారు. శ్రీని వాసరావు బిగరగా నవ్వుటం మొదలు పెట్టాడు.

మెట్లమీద కలెక్టరుగారు కూకలేస్తున్నాడు గండో అయన్ను.

“నే చెబితే వింటావా? కాదు కూడదు, వెధవను బుద్ధి చెప్పాలంటివి! సామెత చెబుతాడే, అశుభంమీద—”

“వెధవమీద పోలీసు రిపోర్ట్ సాను—”

ఆ సమయానికి ద్రాపది తన గదిలో చిన్న కాగితం ముక్క— చువుకుంటున్నది—పశ్చాత్తాపంతో! మొగు డితో ఎదుకు చెప్పిందో ఆమెకే తెలియలేదు. ఇక ఆ అబ్బాయి తనవంక చూడడు! అడవాళ్లకు చువునా సంధ్యా లేకపోవడంవల్ల ఇటువంటి అవివేకం జరుగుతూంటుంది! ఛీ!

ద్రాపదికి ఈతప్పు దినుకోవటం ఎట్లాగో తెలియలేదు. దొడ్లోకి నూరుసార్లు వచ్చేది. రోజూ తప్పకుండా మేడ మీదికి చూసేది. అతను కనపడితే నవ్వేది.

శ్రీనివాసరావు గుండమీద చెయ్యి పెట్టుకుని “నా చెల్లెలు నన్ను ఊమించింది!” అనుకునేవాడు. అతని చర్య ద్రాపదికి అర్థం కాలేదు. ఏమి అతని ఉద్దేశం? అతను వీలు చూసుకుని తన దగ్గర కెందుకు రాడు? మొగు డితో చెప్పినందుకు తనమీద పగ పట్టాడా? మరి ఇతను

నవ్విస్తే తిరిగి నవ్వుతాడే? లేక ఇంకా ఉత్తరం రాసిన నాటి ధోరణిలోనే ఉన్నాడా? మగవాడింతకాలం ఆ విధంగా ఉండగలడా? తన్నేడిపిస్తున్నాడా? ద్రాపదికి లోషం వచ్చింది!

“గణపతి ఉన్నాడు కాని, ఆ కుర్రవాడు.....”

రెండు మూడు నెలలు గడిచినై. ఒకనాడు దుదయం కలెక్టరుగారు గ్రామాంతరం వెళ్లారు. శ్రీనివాసరావు కానాడు నిదర పట్టలేదు. పాపం, ద్రాపది ఒంటరిగా ఉంటుంది! ఎంత బుద్ధిమంతురాలు! యాభై ఆయిదేళ్ల మొగుడు!

రాత్రి పదిగంట లెంది. కలెక్టరుగారి దొడ్డి తలుపు తెరవో తట్టిన చప్పుడయింది. పడమటి కిటికీ దగ్గరికి వెళ్లి చూశాడు. వీకట్లో ఎవరో సుంచున్నట్లుంది. కాని స్పష్టంగా కనపడటం లేదు.

మెల్లిగా ఇంటి దొడ్డివాకిలి తీసుకుని ద్రాపది బయటికి కొచ్చి దొడ్డి వీధి వాకిలి తెరిచింది. ఎవరో లోపలికి కొచ్చాడు! మగవాడే! హాని, వీడి చుంపతగా! వినాయకుడా, విఘ్నేశ్వరుడా.....? గణపతి! తనమీద చెయ్యి వేసిన కుంక! శ్రీనివాసరావు హృదయం కుంగిపోయింది. ఆహా! ఎంత మంచి ఇల్లాల!

శ్రీనివాసరావు గదిలో దీపం లేకపోవటం ఎంతో మేలయింది. ఉంటే అతన్ని చూసి ఉండేవాళ్ళే!

పదకొండు! ఈరాత్రి జాగారమే.....

పన్నెండు! దూరాన బండి చప్పుడు. మరో ఆయిదు నిమిషాల్లో ఒకబండి వచ్చి కలెక్టరుగారి వీధి గుమ్మంముందాగింది. దానోసుంచి కలెక్టరుగారు దిగాడు! ఆయనే ఆనుమాన మెంచుకూ?

“తలుపు! తలుపు!”

శ్రీనివాసరావు గుండెల్లో రెళ్లు పరిగెత్తినై.

“తలుపు! తలుపు!”

దొడ్డి వాకిలి తెరుచుకుంది. గణపతి ద్రాపది దొడ్డికి వచ్చారు. కలెక్టరుగారు దొడ్డి తలుపు తట్టటానికి చుట్టూ తిరిగి వస్తున్నాడు! శ్రీనివాసరావు గబగబో బయటికొచ్చి వాళ్ల దొడ్డికి ఎగిరి దూకాడు. తొరికిపోయిన దొంగ లిద్దరూ విజృంభనా కోయ్య శాఠిపోయినారు. శ్రీనివాస

ంపుకు వాళ్లను గమనించే వ్యవధి లేదు. లోపలికి పోయి రెండంగళ్లో లాంతన పెద్దది చేసి తీసుకొచ్చాడు.

“తలుపు! తలుపు!”

శ్రీనివాసరావు ఆ ఇదరవంకా తిరిగి మాట్లాడవద్దని సంజ్ఞ చేసి వెళ్ళి తలుపు తెరిచాడు.

“ఏమిటికదంతా?” అన్నాడు కలెక్టరుగారు అనుమానిస్తూ.

“పోయింది! తప్పించుకుపోయింది! బారడు తామ!”

“తాచు కచ్చిందా ఏమిటి దొడ్డికి?” అన్నాడు కలెక్టరు పెళ్లాంపంక తిరిగి.

“ద్రాపది గుటకవేసి బెంసంది!”

“అవిడే చూసింది! తాచు తాచని కేక పెట్టింది. నేను దబదబా దిగి వస్తుండగా, ఈ వినా—గణపతిగారు కనపడ్డారు. ఇద్దరం వచ్చాం లోపలికి. పోయింది! ఎటు తప్పించుకుపోయింది! పాపం, ఆమె భయంతో వణికి పోయింది!”

“దొడ్డి తలుపేకారం!”

“తప్పించుకు పోతుందని. నాకు పాము మంత్రం తెలుసు లెండి! కనపడితే పట్టుకోగలను!...సరే, వెళ్ళి పడుకుంటా! ఈ సారి ఈ దొడ్డిలో ఆ తాచు కనపడితే చితక పొడి చేస్తాను!” గణపతి ఒక గుటకవేశాడు.

శ్రీనివాసరావు బయటికి వెళ్ళిన తరవాత కుంటటం మొదలు పెట్టాడు. బెంబుకు! ఘరవాలేదు. ఇక తాచు గాయంలేదు!